Mariborska knjižnica kot osrednja območna knjižnica

Anka Rogina, 18. 11. 2014

Osrednje območne knjižnice

Pravna osnova:

- Zakon o knjižničarstvu (2001)
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (2003)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (2003)

CeZaR

http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/pages/page.php?id=168&psid=12

Tudi na Wikipediji

http://sl.wikipedia.org/wiki/Osrednja_obmo%C4%8Dna_knji%C5%BEnica

Osrednje območne knjižnice

Poslanstvo in vizija

- Koordinacija in usmerjanje dela splošnih knjižnic
- Spodbujanje enakomernega strokovnega razvoja knjižnic
- Krepitev identitete regij
- Sodelovanje s kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami v regiji

Soustvarjamo takšen nacionalni knjižnični sistem, ki omogoča vsem državljanom Slovenije enoten in enakopraven dostop do informacij.

Osrednje območne knjižnice

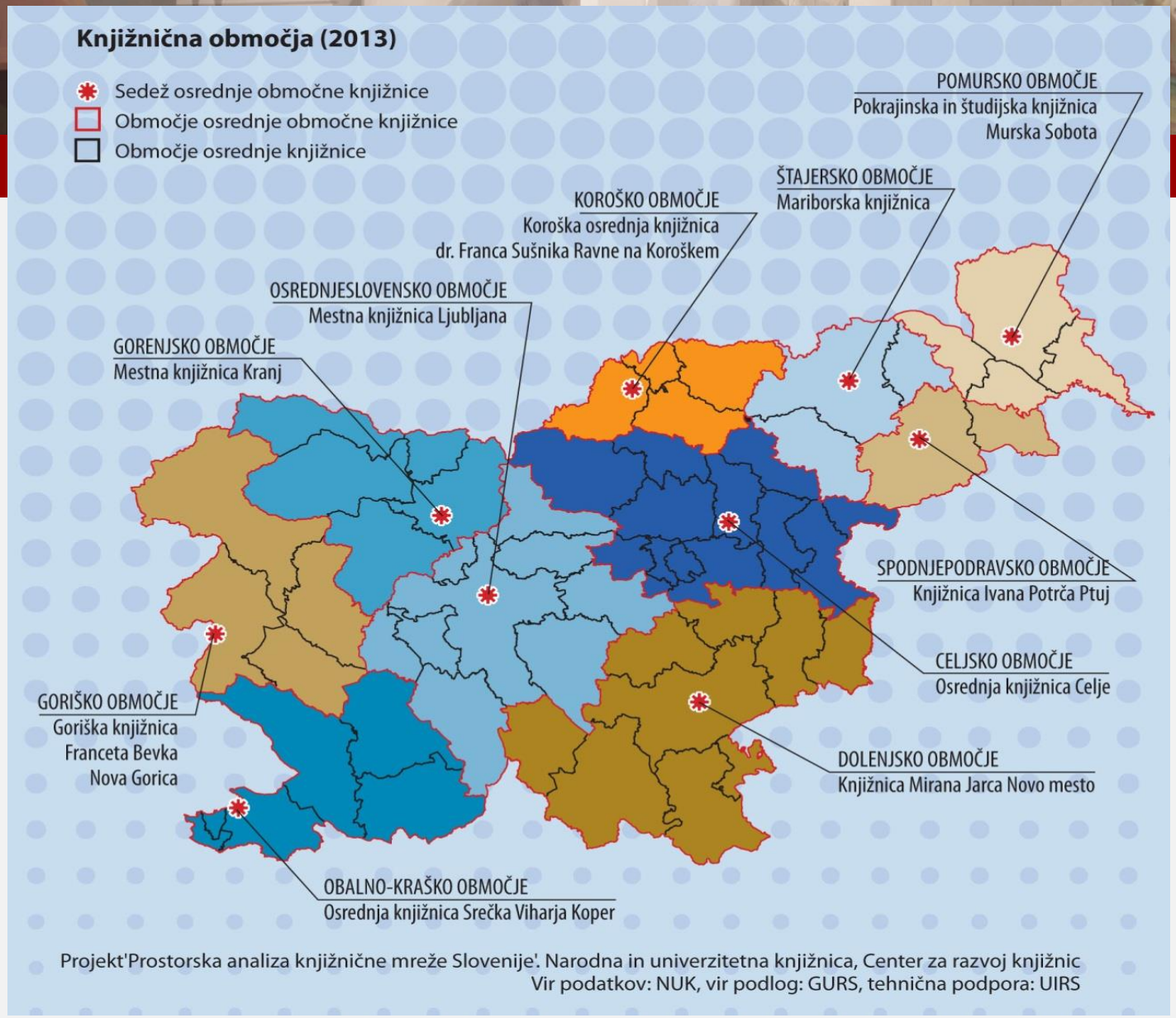

4 posebne naloge OOK

- Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij
- Strokovna pomoč knjižnicam območja
- Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva
- Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja

Financiranje nalog OOK

V skladu z 20. in 21. členom Pravilnika o OOK Ministrstvo pristojno za kulturo prispeva proračunska sredstva za izvajanje posebnih nalog OOK:

- Ministrstvo pozove OOK k predložitvi programov
- OOK vsako leto pripravi program dela in finančni načrt
- Ministrstvo pregleda programe, opredeli njihov dejanski obseg in odobri sredstva (odločba)
- OOK vsako leto pripravi poročilo (polletno, letno)

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

„Območna knjižnica za območno zbirko pridobiva, obdeluje, hrani in posreduje pretežni del slovenske založniške produkcije“.

Poudarek na

- podatkovne zbirke, referenčno gradivo, priročniki
- kvalitetno leposlovje v slovenskem jeziku, strokovna literatura, uradne publikacije
- kvalitetna tuja literatura (leposlovje, periodika)

Strokovna pomoč knjižnicam območja

- Svetovalno delo
- Analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti na območju
- Opredelitev razvojnih potreb (izbor projektov, zahteve informacijske tehnologije)
- Opredelitev in koordinacija storitev za posebne skupine uporabnikov
- Sodelovanje z drugimi OOK, mednarodno sodelovanje

Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

- Koordinacija pridobivanja gradiva domoznanskega značaja
- Bibliografska obdelava domoznanskega gradiva z območja OOK in normativna kontrola lokalnih avtorjev
- Informiranje zavezancev za obvezni izvod in posredovanje informacij o zavezancih za obvezni izvod v NUK
- Promocija domoznanskih zbirk na območju (tudi v drugih ustanovah) in digitalizacija

Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja

- Območna knjižnica usmerja izločeno gradivo v skladu s strokovnimi navodili NUK
- Območna knjižnica hrani za območje pomembno gradivo, ki so ga izločile splošne knjižnice na območju
- Območna knjižnica je dolžna hraniti gradivo, ki ima status kulturnega spomenika

Mariborska knjižnica kot OOK

Posebne naloge OOK izvajamo za

- Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica (http://www.knjiznica-slovenskabistrica.si/)
- Knjižnico Lenart (http://www.lenart.sik.si/)

- na področju domoznanstva sodelujemo z UKM

Pokrivamo skupaj 22 občin, kar predstavlja 6,5% slovenskega ozemlja in 11,5% prebivalstva Slovenije

Mariborska knjižnica kot OOK

Potek dela:

- Delovne skupine v Mariborski knjižnici (za OOK, domoznanstvo, UPP, digitalizacijo)
  - Dogovori (dogovor med MK in UKM o sodelovanju na področju domoznanstva; dogovor o brezplačni medknjižnični izposoji na območju)

- Sestanki tima OOK v NUK (direktorji, koordinatorji, domoznanci, informatiki)
  - Delovne skupine (za področja ali za projekte)

Mariborska knjižnica kot OOK

1. **naloga:**

- Podatkovne zbirke (IUS Info, EBSCO e-knjige za splošne knjižnice, Encyclopaedia Britannica, Grove art online, Grove music online)
- Dodatni nakup strokovne literature in kvalitetnega leposlovja v slovenskem in tujih jezikih
- Medknjižnična izposoja: za uporabnike na območju **brezplačna**

Mariborska knjižnica kot OOK

2. naloga:

- Izobraževanje (celodnevna delavnica (več tem); uporaba e-virov …)
- Sodelovanje pri dejavnostih in projektih na nacionalnem in regionalnem nivoju (analize stanja razvitosti na območju OOK, dobreknjige.si, znanislovenci.si ..)
- Storitve za uporabnike s posebnimi potrebami

Mariborska knjižnica kot OOK

3. naloga:

- Koordinacija pridobivanja gradiva domoznanskega značaja (serijske publ., drobni tiski, koordinacija z UKM) in koordinacija bibliografske obdelave domoznanskega gradiva (predvsem članki)
- Sodelovanje pri nacionalnih projektih (bibliografija serijskih publikacij domoznanskega značaja)
- Projekti digitalizacije (objava digitalnih zbirk na portalu Kamra, objava dokumentov na portalu dLib)

Mariborska knjižnica kot OOK

4. naloga

- Odpis in usmerjanje izločenega gradiva poteka po postopku, predpisanem v internem dokumentu
  - izločeno knjižnično gradivo iz Mariborske knjižnice pred odpisom ponudimo NUK in UKM
  - knjižnici z območja izločeno gradivo ponudita NUK in Mariborski knjižnici

Mariborska knjižnica kot OOK

Dokumente, ki so rezultat dela, objavljamo na intranetu (http://10.0.0.5:5522/ - za interno uporabo)

Na domači strani MK (http://www.mb.sik.si/) ena od podstrani namenjena območnosti.

Projekti digitalizacije so objavljeni na domoznanskem spletnem portalu Kamra (http://www.kamra.si/) in v digitalni knjižnici Slovenije dLib (http://www.dLib.si/).

Večji projekti v letu 2014

- Popis stanja Informacijsko komunikacijska (IKT) oprema
- Bibliografija serijskih publikacij po območjih OOK od leta 1991 do 2013
- Analiza območij OOK

Bibliografija serijskih publikacij po območjih OOK od leta 1991 do 2013

- Zbiranje, dopolnjevanje, urejanje gradiva in zapisov v vseh knjižnicah, prvo urejanje in usklajevanje na nivoju območja v OOK
- Urednik Boris Rifl, vodja Oddelka Slovenska bibliografija v NUK
- Vsebuje preko 3.800 naslovov
- Urejena po območjih, 10 poglavij za 10 območij (188 do 579 nasl.)
- Za Štajersko območje 490 naslovov

- Predvidoma še objava v elektronski obliki

Bibliografija serijskih publikacij po območjih OOK od leta 1991 do 2013

Potek dela v Mariborski knjižnici:

- Prvi seznami serijskih publ. za vse knjižnice na območju - julij 2013
- Prvi Štajerski testni popis v NUK - marca 2014
- Pripombe urednika, popravki, končna verzija Štajerskega popisa v NUK 19. maja 2014
- Redaktirana verzija, v verifikacijo – avgust 2014
- Pripombe, popravki v NUK – 1. september 2014
- Bibliografija izšla v tiskani obliki 26. 9. 2014 na DOMFEST-u

Analiza območja OOK 2014

Dokument za vsako območje

- Pregled razvojne problematike območja
- Analiza lokalne skupnosti – nivo občina (22 občin)
  - Geografske značilnosti
  - Socio-demografske značilnosti
  - Gospodarstvo
  - Storitvene dejavnosti (vrtci, šole, zdravstvo, društva, kulturne ustanove…)
  - Razvojni načrti
- Informacijsko komunikacijska oprema (IKT) na posameznih območjih OOK
- Analiza knjižnične dejavnosti na območju OOK: stanje in potrebe

Analiza območja za Lenart

- Pripravljena je bila analiza območja, skupaj z geografskim pregledom območja
- Rezultat dela je Načrt knjižnične mreže na območju Knjižnice Lenart (predlog, junij 2014)

Primer: prirast prebivalstva

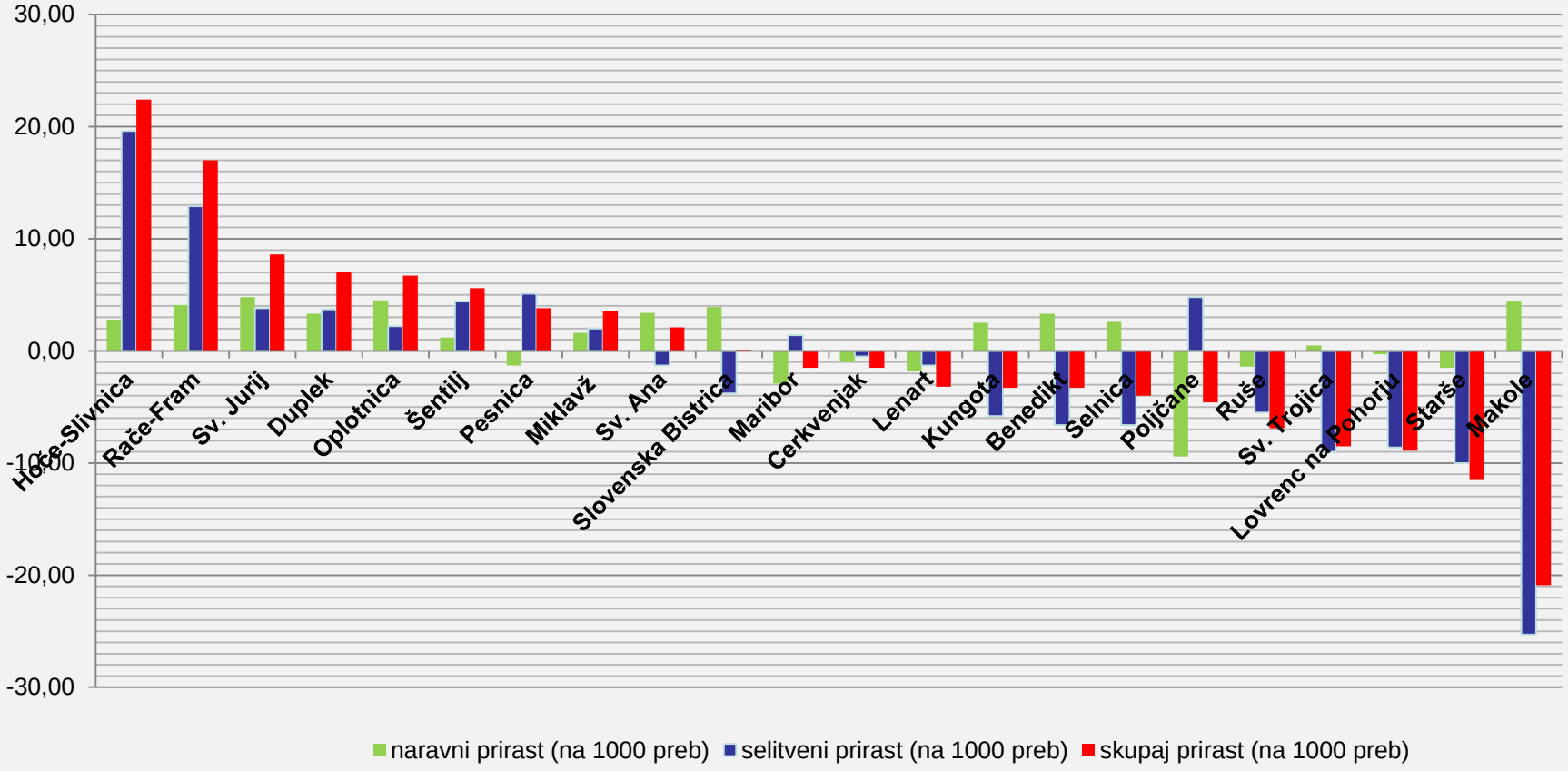

Primer 2: % tujcev

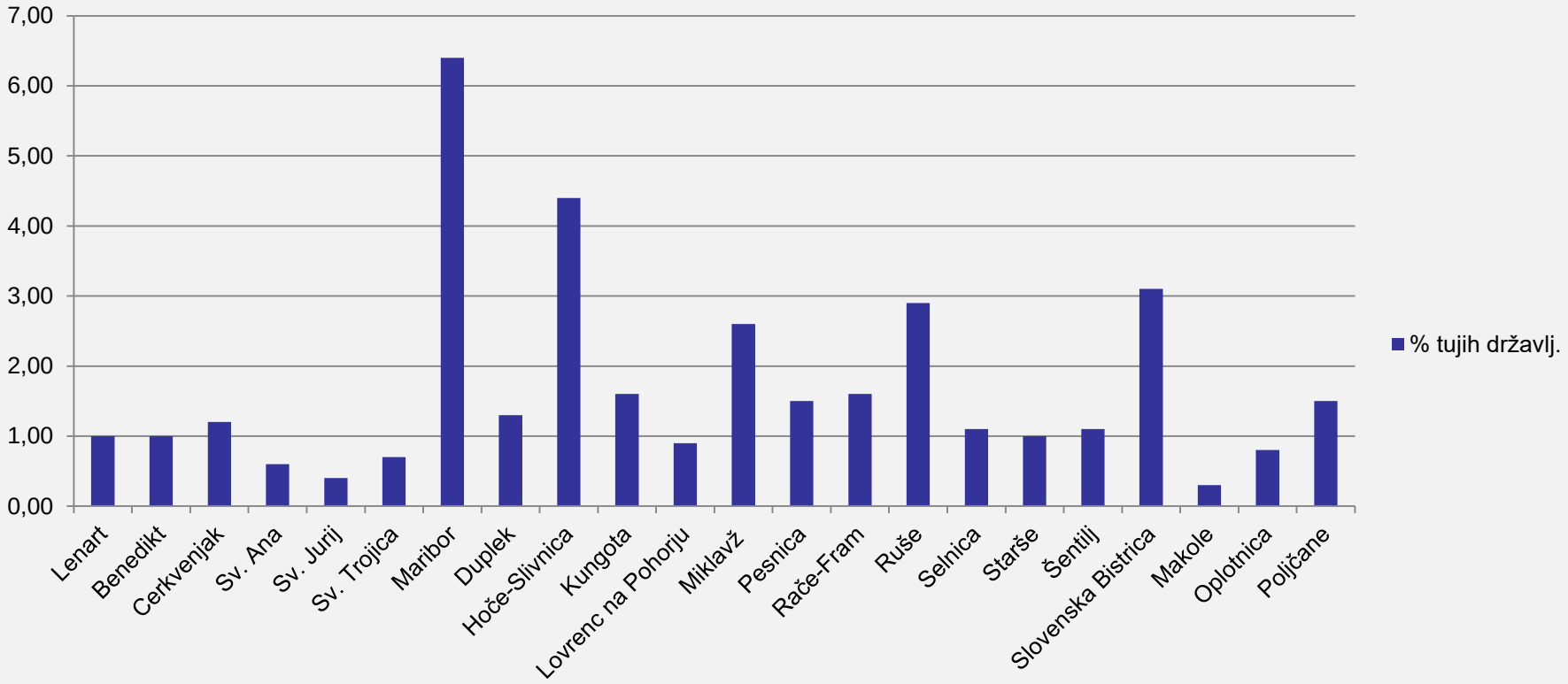

Primer 3: % neto plače

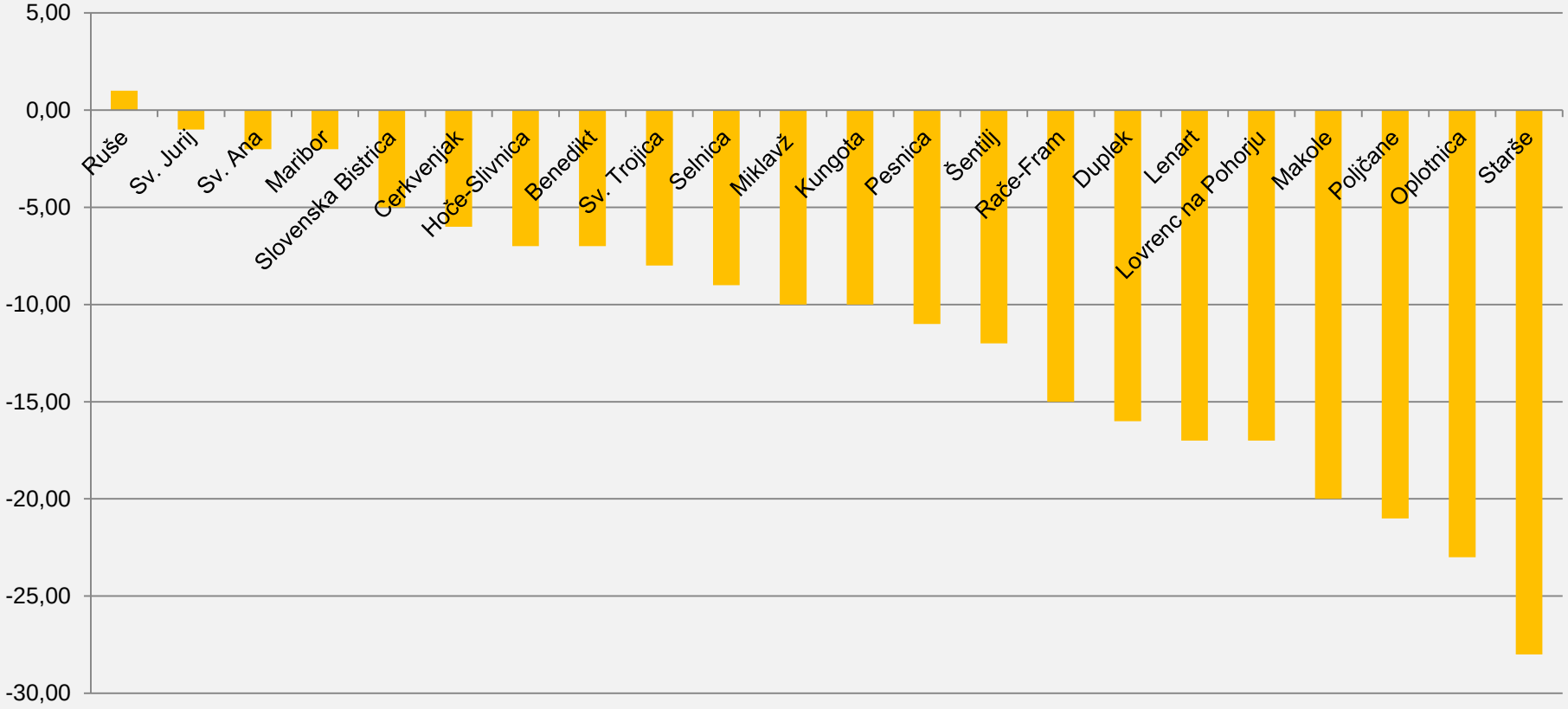

Obeti za leto 2015

- Dobre knjige: http://www.dobreknjige.si
- Biografski leksikon: Štajerci http://www.štajerci.si
  Znani Slovenci http://www.znanislovenci.si